

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

З ДОСВІДУ РОБОТИ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я, МЕДИЧНОГО ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПРАВА ЗДМУ

Алексєєв О. Г., Дічко Г. О., Аніщенко М. А., Кремсар І. М., Закусилова Т. О.

Ключові слова: змішана форма навчального процесу, Teams, Office 365, One Drive, Stream, Forms, Outlook, Share Point інноваційні технології навчання.

Вступ. В умовах пандемії під час введення карантинних обмежень студенти ЗДМУ мають змогу навчатися дистанційно. Це сприяє запобіганню передачі інфекційного збудника у колективі і зниженню захворюваності на Covid-19. Нажаль, через стрімкий ріст пандемії, і студентам – іноземцям, зокрема англомовним, довелось навчатися у змішаному форматі, але це не завадило їм отримати нові знання, адже завдяки використанню сучасного обладнання, навіть на відстані в тисячі кілометрів, стає можливим та цікавим опрацювання нового матеріалу.

На кафедрі навчаються студенти майже всіх курсів, але найбільшої уваги потребують випускники, яким в цьому році доведеться складати державні іспити також в онлайн-режимі. Традиційне навчання разом з інноваційними технологіями дозволяють студентам розвиватися, зростає їх мотивація до навчання та отримання нових знань. При цьому, як і в традиційній системі навчання, при онлайн-навчанні також використовуються книги, методичні розробки та вказівки. Кращому засвоєнню матеріалу допомагають онлайн - курси, консультації та інші інтерактивні веб-технології.

Основна частина. Для дистанційного навчання використовується пакет програм Office 365 від розробника Microsoft. Всі студенти і викладачі мають акаунти, що дозволяє співпрацювати і спілкуватися один з одним онлайн. Під час дистанційної роботи на кафедрі соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного і фармацевтичного права сформувалися навички проведення лекцій, практичних занять у синхронному та асинхронному режимі. За допомогою додатку Teams є можливість об'єднання студентів у команди за ознакою предмету і навчальної групи. В подальшому у таких командах відбувається планування лекцій за допомогою додатку «Календар», а також практичних занять. Лекції проводяться у синхронному режимі у вигляді спільної відеоконференції, є можливість демонстрування мультимедійних презентацій, заздалегідь завантажених у додаток One Drive, а також екрану (наприклад, щоб ознайомити студентів з типовими договорами з надання медичних послуги чи оновленнями нормативно-правової бази на сайті МОЗ України). У студентів є можливість задавати питання лектору, та конкретизувати для себе матеріал, що викликає питання.

Використовуючи засоби Teams викладач може заздалегідь розмістити для студентів питання для підготовки і посилання на нормативно-правову базу законодавства з питань охорони здоров'я, що знаходиться на офіційному сайті Верховної ради України. Також долучається до роботи додаток Share Point, де розміщується сайт кафедри із навчально-методичною базою матеріалів. Перейшовши за посиланням, кожен студент може передивитись та завантажити презентації лекцій і навчальні матеріали для практичних занять.

Практичні заняття провадяться у синхронному режимі, у форматі відеоконференції. Є можливість організувати обговорення тематики заняття та вислухати студентів за допомогою відео зв'язку. В кінці практичного заняття проводиться тестування за допомогою додатку Forms за заздалегідь сформованими базами тестів з кожної дисципліни та теми, які оцінюються автоматично.

Пакет програм Office 365 є корисним і для організації роботи викладача. Додаток Outlook дозволяє надсилати всім співробітникам ЗДМУ електронні листи, здійснюючи таким чином комунікацію. Додаток One Drive допомагає зберігати навчальні матеріали у хмарному сховищі і надавати до них доступ будь-кому в організації за потребою. Додаток

Stream дозволяє розміщувати відеозаписи лекцій, науково-практичних конференцій, робочих засідань для ознайомлення з ними всіх бажаючих.

На кафедрі використовуються, як традиційні, так і інноваційні методи навчання. Для молодших курсів використовуються мультимедіа найчастіше, в порівнянні з іншими технічними засобами навчання, для реалізації принципу наочності. Для старших курсів використовуються:

- а) технології розвивального навчання;
- а) парацентрична технологія навчання;
- б) особістісно-орієнтовна технологія;
- в) блочно-модульна технологія.

Беззаперечною перевагою змішаної форми навчального процесу є можливість синхронно разом з викладачем опрацьовувати актуальні матеріали, в тому числі актуальне медичне та фармацевтичне законодавство та аналітичні дані, що містяться на офіційних сайтах органів державної влади. Наприклад, на сайті Національної служби здоров'я України містяться 25 аналітичних панелей за категоріями: первинна медична допомога; спеціалізована медична допомога; COVID-19; реімбурсація (доступні ліки); екстрена медична допомога. Опрацювання цієї та іншої актуальної інформації дозволяє студентам та інтернам опанувати найсучаснішими знаннями та практичними навиками роботи з інформацією.

Перманентна робота із удосконалення змішаної форми навчального процесу є стабільною запорукою його успіху. Серед проблем онлайн-навчання є питання: якості інтернет-покриття, особливо у віддалених районах сільської місцевості; робота студентів зі смартфонів (а не з комп'ютерів та ноутбуків), що погіршує якість виконання завдань; проблема ідентифікації персоніфікованих робіт студентів в контексті академічної доброчесності та інші питання. Впевнені, що злагоджена постійна робота над цими та іншими питаннями на загальнодержавному, університетському, кафедральному рівні та на рівні кожного викладача персонально дозволять успішно вирішити ці та інші проблеми змішаної форми навчального процесу.

Висновки. Досить раптовий перехід на активне впровадження змішаної форми навчального процесу є не тільки вимушеним заходом карантинних обмежень, але і джерелом нових можливостей і перспектив вагомого удосконалення освітнього процесу в контексті розширення використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій з метою підвищення якості освітньої компоненти. Розуміння сучасних інформаційних технологій є необхідним елементом навичок для викладача. Опанування функціями і можливостями Office 365 полегшує роботу співробітникам ЗДМУ і створює умови для формування єдиного комунікативного простору.

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я» НА 6-Х КУРСАХ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

Таранов В.В.

Ключові слова: дистанційна форма викладання, соціальна медицина

Вступ. На кафедрі впроваджено дистанційну форму викладання предмету «Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я» на базі MS Teams.

Основна частина. Навчальний процес складається з 8 тем практичних занять, розподілених на 2 модулі, 11 тем СРС та блоку тестових завдань для підготовки до ліцензійного іспиту «КРОК-2». Студентам надсилаються відповідні навчально-методичні матеріали.

Для практичних занять використовується електронна версія практикуму, що містить в собі теоретичні питання з кожної теми, методику виконання навчальних завдань, власне завдання, зазвичай з п'ятьма варіантами, посилання на літературні джерела та інтернет-ресурси. На початку заняття викладач доводить до відома студентів основні